

Cirkulärnr: 2001:14
Diariernr: 2001/0084
P-cirknr: 2001:2-6
Nyckelord: AD, LAS
Handläggare: Göran Söderlöf
Sektion/Enhet: Förhandlingssektionen
Datum: 2001-01-16
Mottagare: Kommunstyrelsen
Personalfrågor
Rubrik: Arbetsdomstolens dom 2000 nr 111 om uppsägning av lärare för misskötsamhet som haft sin grund i alkoholmissbruk
Bilagor: AD dom 2000 nr 111

Personalpolitik: 2001:2-6

Nyckelord: AD, LAS

Förhandlingssektionen
Göran Söderlöf

2001-01-16

Kommunstyrelsen
Personalfrågor

Arbetsdomstolens dom 2000 nr 111 om uppsägning av lärare för misskötsamhet som haft sin grund i alkoholmissbruk

Arbetsdomstolen (AD) har genom dom 2000 nr 111 mellan Lärarnas Riksförbund (LR) och Luleå kommun prövat om alkoholmissbruk, som orsakat hög frånvaro, varit att jämställa med sjukdom. Frågan om lärarens arbetsoförmåga vid tiden för uppsägningen var så nedsatt att han inte kunde utföra arbete av betydelse behandlades också.

Bakgrund

Lennart W. hade arbetat som lärare i Luleå kommun sedan 1970 när han sades upp på grund av personliga skäl i januari 1998.

LR gjorde gällande att Lennarts alkoholmissbruk hade sjukdomskaraktär. Vidare menade LR att kommunen inte fullgjort sin rehabiliteringsskyldighet, att frånvaron inte varit så omfattande så det kunde sägas att han inte kunnat utföra arbete av någon betydelse för kommunen och att kommunen inte fullgjort sin omplaceringsskyldighet. LR yrkade att uppsägningen skulle ogiltigförklaras och att kommunen skulle utge 60.000 kronor i allmänt skadestånd till Lennart.

Luleå kommun bestred samtliga yrkanden och menade att alkoholmissbruket inte kunde jämföras med sjukdom utan att det haft karaktären av misskötsamhet som hade lett till en omfattande frånvaro.

Arbetsdomstolen

AD prövade först om Lennarts alkoholmissbruk var av sjukdomskaraktär och fann att det över åren funnits olika medicinska bedömningar men att överkonsumtionen av alkohol tidvis varit av den graden att det kunde jämföras med ett sjukdomsliknande tillstånd. AD fann därför att alkoholbesvären var av sådan karaktär att de kunde jämföras med sjukdom.

Med hänsyn till den låga frånvaron under de två år som föregick uppsägningen ansåg domstolen inte att arbetsförmågan var så nedsatt att det förelåg undantag från anställningsskyddslagens principiella förbud mot uppsägning på grund av sjukdom.

AD ogiltigförklarade uppsägningen och förpliktade Luleå kommun att utge allmänt skadestånd med 50.000 kronor till Lennart.

Kommentar

Enligt anställningsskyddslagen föreligger inte saklig grund för uppsägning om sjukdom eller handling som beror på sjukdom åberopas som grund för uppsägningen. Denna huvudregel har dock ett undantag; nämligen om arbetstagarens arbetsförmåga stadigvarande varit så mycket nedsatt att arbetstagaren inte längre kunnat utföra arbete av betydelse. Det blir således en bedömning i varje enskilt fall.

Då det i denna typ av ärenden oftast rör sig om arbetstagare som varit föremål för rehabiliteringsåtgärder bör det finnas en medicinsk bedömning/diagnos av sjukdom och arbetsförmåga, som får tillmätas stor betydelse vid bedömningen av om uppsägning kan ske.

I fallet Lennart W. fäste AD sig särskilt vid några omständigheter som kan tjäna som vägledning vid bedömningen. Lennarts låga frånvarofrekvens under en tvåårsperiod före uppsägningssituationen då han faktiskt utförde arbete och att arbetsgivaren i den situationen – överraskande enligt AD - valde att säga upp i stället för att sätta in förnyade stödåtgärder.

Om arbetstagare vägrar medverka till sin rehabilitering påverkar det anställningsskyddet negativt.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET

Förhandlingssektionen

Staffan Löwenborg

Göran Söderlöf

Bilagor

AD dom 2000 nr 111